

DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref
2025/377

Vår ref
24/2475-

Dato
18. februar 2025

Svar på representantforslag 66 S – Dokument 8:66 S (2024-2025) om tilpasninger eller stans av innføring av EUs reviderte bygningsenergidirektiv

Jeg viser til brev av 7. februar 2025 fra kommunal- og forvaltningskomiteen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve, Per-Willy Amundsen, Erlend Wiborg, Bengt Rune Strifeldt, Silje Hjemdal, Hans Andreas Limi, Dagfinn Henrik Olsen og Marius Arion Nilsen om tilpasninger eller stans av innføring av EUs reviderte bygningsenergidirektiv.

Av representantforslaget følger det tre forslag og min vurdering av hvert forslag er som følger:

- 1. Stortinget ber regjeringen pause alt arbeid med implementering av bygningsenergidirektiver frem til fullgodt faktagrunnlag og konsekvensanalyse er utarbeidet.*

Både innholdet og konsekvensene av bygningsenergidirektivet fra 2018 er grundig vurdert. Representantene peker selv på at 2018-direktivet, som nå er til behandling, «er mindre problematisk». Jeg forstår det derfor slik at det er EUs reviderte bygningsenergidirektiv fra 2024 forslaget retter seg mot.

Det er ikke satt i gang arbeid med å implementere bygningsenergidirektivet fra 2024 i Norge. Energidepartementet har derimot begynt arbeidet med å vurdere bestemmelsene i direktivet, og hva disse innebærer. Dette er i tråd med vanlig EØS-prosess. Som en del av dette arbeidet vil bygningsenergidirektivet fra 2024 sendes på offentlig høring på vanlig måte.

Høringsinnspill fra norske aktører vil utgjøre en viktig del av departementets vurdering av direktivet.

Konsekvensene for norske boligeiere av bygningsenergidirektivet fra 2024 har vært mye omtalt i media. Det har blitt pekt på at direktivet krever at boligeiere må gjennomføre store investeringer for å energioppgradere sine bygg. Dette er ikke riktig. Forslagsstillerne viser til nyhetssaker tilbake i 2022 og 2023, da direktivet fremdeles var på forslagsstadiet. Det aktuelle kravet i bygningsenergidirektivet fra 2024, slik det ble vedtatt, er at den gjennomsnittlige energibruken i boligmassen reduseres med minst 16 prosent fra 2020 til 2030, og med minst 20-22 prosent innen 2035. Hvilke virkemidler nasjonale myndigheter vil bruke for å redusere energibruken i boligmassen er det opp til hvert enkelt land å bestemme.

Det er ikke aktuelt for regjeringen å pålegge huseiere å energieffektivisere boligene sine. Regjeringen vil bruke virkemidler som gir mening for norske forhold, som for eksempel støtteordninger som Enova og Husbanken, og god veiledning om smarte energiltak når huseiere av andre grunner vil pusse opp boligen.

Det er politisk enighet om at mer effektiv energibruk i bygg er bra for Norge og Stortinget har allerede vedtatt et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg i 2030.

2. Stortinget ber regjeringen aktivt søke tilpasninger i og unntak fra bygningsenergidirektiver.

Som en del av departementets vurdering av EU-regelverk inngår en vurdering av behov for EØS-tilpasninger for å ivareta norske interesser. Dette er også en del av departementets pågående arbeid.

I behandlingen av bygningsenergidirektivet fra 2010 vurderte Energidepartementet at det var behov for norske tilpasninger. I dialog med EU-kommisjonen fikk Norge blant annet unntak fra direktivets bestemmelse om at boliger skal energimerkes av en uavhengig ekspert. Norske myndigheter kunne vise til en digital selvangivelsesløsning for energimerking av boliger som innfridde direktivets krav om en uavhengig og objektiv energimerking. Dette sparte norske husholdninger fra kostnaden av å måtte energimerke boligen med hjelp av en ekspert.

3. Stortinget ber regjeringen vurdere å i ytterste konsekvens benytte reservasjonsretten i paragraf 102 i EØS-avtalen hvis ikke Norge innrømmes tilstrekkelige tilpasninger i eller unntak fra EUs bygningsenergidirektiver, slik at Norges interesser ivaretas.

Vi vil vurdere hvert direktiv i EØS-prosess grundig. Dette inkluderer også behov for EØS-tilpasninger. Diskusjonen om tilpasninger skjer i dialog med våre EØS-EFTA-partnere og EU-kommisjonen, der vi legger fram Norges synspunkt og en eventuell begrunnelse for behovet for tilpasning. I behandlingen av bygningsenergidirektivet fra 2018 er det vurdert at det kun er behov for mindre administrative tilpasninger.

Formålet med bygningsenergidirektivet fra 2024 å redusere klimagassutslippene fra byggsektoren i EU med minst 60 prosent i 2030, og å oppnå en bygningsmasse som er avkarbonisert og uten utslipp i 2050. Energibruken i norske bygg er vesentlig forskjellig fra energibruken i resten av Europa. I EU blir gass i stor grad brukt til oppvarming og matlaging. Strømmen som brukes er også basert på kraftproduksjon med store innslag av fossile energikilder. Dette bidrar til at bygg utgjør over 30 prosent av de energirelaterte utslippene i EU. Til sammenligning er 80 prosent av energibruken i norske bygg elektrisitet basert på norsk fornybar kraftproduksjon, og det er ulovlig å installere energiløsninger basert på fossile energikilder. Det øvrige forbruket i bygg i Norge er i stor grad fjernvarme og bioenergi. Dette gjør at norske bygg er tilnærmet utslippsfrie. Jeg mener Norge er godt rustet til å oppnå formålet i direktivet, og kan på dette tidspunktet ikke se noen grunn til at Norge skal benytte seg av reservasjonsretten knyttet til dette regelverket.

Med hilsen

Terje Aasland